

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вивчення курсу “Кримінологія” – невід’ємна складова підготовки висококваліфікованих юристів. Засвоєння курсу дає можливість сформулювати науково обгрунтований підхід до проблеми злочинності, найефективніше впливати на неї шляхом поєднання кримінально-правових заходів щодо осіб, які вчинили злочин, і активної профілактичної діяльності, спрямованої на усунення причин та умов злочинності.

Кримінологічні знання необхідні співробітникам правоохоронних органів, усіх юридичних служб, оскільки профілактика злочинів є їхнім основним завданням. Глибоке розуміння соціальної природи злочинності, знання причин і умов вчинення різних злочинів, особливостей осіб, які вчинили злочини, і механізму індивідуальної злочинної поведінки важливі для успішної попереджувальної діяльності. Кримінологічні знання допомагають не допустити вчинення злочину, виявити вже вчинені злочини, встановити і викрити злочинців, правильно визначити міру покарання кожному з них, знайти найефективніші шляхи і засоби їхнього індивідуального виправлення й перевиховання.

Кримінологічна підготовка юристів озброює їх необхідними вміннями й навичками аналізу інформації про злочинність та інші правопорушення, оцінки криміногенної ситуації на певній території чи об’єкті, проведення прикладних кримінологічних досліджень, організації взаємодії різних суб’єктів, профілактичної роботи, обліку й оцінки її результатів.

Кримінологічна наука тісно пов’язана з іншими науками кримінально-правового комплексу, посідаючи серед них особливе місце. Як загальнотеоретична наука про злочинність, вона сприяє глибшому засвоєнню соціологічного змісту найважливіших положень кримінального права, кримінального процесу, кримінально-виконавчого права, криміналістики та інших юридичних дисциплін.

Оволодіння кримінологічними знаннями забезпечується поєднанням таких різних форм і методів навчання, як лекції, семінари, практичні й індивідуальні заняття. Ґрунтовнішому вивченню кримінологічних проблем сприяють написання рефератів і наукових доповідей, участь у роботі наукових гуртків, науково-практичних конференціях і семінарах, у кримінологічних олімпіадах.

Мета і завдання дисципліни

Викладання навчального курсу “Кримінологія” передбачає ряд цілей:

- формування у студентів науково обґрунтованих уявлень про сучасний стан злочинності в Україні та у світі в цілому, про тенденції і фактори, що її обумовлюють, про особистість злочинця, а також про систему заходів боротьби зі злочинністю і окремими її видами;
- прищеплення навичок самостійного комплексного аналізу кримінальної ситуації, організації і безпосередньої реалізації заходів профілактики злочинів на локальному рівні (село, селище, місто без районного поділу);
- формування у студентів теоретично й емпірично обґрунтованих уявлень про організовану злочинність як про одне з найнебезпечніших соціально-правових явищ сучасної цивілізації, про факторний комплекс організованої злочинності, а також про спеціальні засоби і методи боротьби з нею;
- відпрацювання навичок та вмінь факторного аналізу проходження і діяльності злочинних угруповань різних видів і рівнів, визначення та реалізація найефективніших соціальних заходів боротьби з такими угрупованнями.

Досягнення названих цілей забезпечується розв’язанням таких навчально-наукових завдань:

- Забезпеченням студентам можливостей ознайомитися з новітніми науковими та практичними досягненнями у сфері боротьби зі злочинністю і окремими її видами.
- Створенням оптимальних організаційних і методичних умов для самостійного вивчення курсу.
- Закріпленням на семінарських заняттях знань про злочинність та закономірності боротьби з нею.
- Розвитком на заняттях (у тому числі і з використанням ЕОМ) навичок та вмінь комплексного аналізу локальної кримінальної ситуації, прогнозуванням та програмуванням боротьби з окремими видами злочинів, у тому числі і з організованою злочинністю.

Основними видами вивчення кримінології є лекційний курс, семінарське заняття, самостійне вивчення окремих питань, підготовка рефератів, тестів.